

אלו טרפות פרק שלישי חולין

סב.

עין משפט נר מצוה

רבה א מיי"א מהלכו
מכלות אסורות
הלכה טו ז"ח סגנו עשין
סב טוע"ט י"ד סימן פב
סעף ב:

לעזי רש"י

אישטורני"ל ורור.
ארונגיל"א. סגנית.
קוא"ה. קאק.
אישטורני"ל.
אישטורני"ל. לגר.

רבינו גרשום

והוא שיכיר עורב. כלומר
דאית ליה תרי וטמא: אמר
אמימר הלכתא עוף הבא
בסימן אחד טהור. כלומר
בעינן שלא יהיה דורס
ועוד סי' אחד שהן ב'
סימנין: הא דרב נחמן
מאי. כלומר דרב נחמן לא
בעי (ל) אלא חד סי' שלא
יהא דורס. ואיבעית תימא
משום דפרס ועוניה לא
סחיב בישוב כלומר פרס
ועוניה חד מניהו לא דריס
ואף על פי כן טמא (ומכל
מקום) כיון דלא שכיחי
בישוב עוף הבא בסימן
שינוי דורס טהור דליכא
לספוקיה בפרס ועוניה
לאפוקי הני דבתי דאוכמי
כלומר הויא לדברי הכל
אסוריה. כל העופות

(א) נראה דל"ל דרב נחמן הא
ק"ל דלא לא היה בקי בהן
ובשמותיהן עוף הבא בסימן
אחד טמא ואפי' אם סימנין
הוא ללא דריס.

בקי בהן ובשמותיהן. תרוייהו בעינן ללא לימי למטעי:
בסימן אחד טמא. הוה מזלי למימר טהור והוא שיכיר
פרס ועוניה: **רבי אליעזר אומר להביא את**
הזוריר. זורזיר הוא דפליגי רבנן עליה אכל מודו דלמינו אתא
לרצויי שאר עופות הדומין להן:
מפני שיש להם זפק. מפני
שקורקצנו נקלף משמע

דהנך סימנין לימנהו צעורב ורצוי
אליעזר סבר דלפילו הכי אפשר דהוו
מין עורב ואין לחוש אם אין שני
סימני טהרה של עורב ומינו שוין
ורצנן סברי כיון דלינן שוין א"כ אינו
מינו וה"ר יצחק צ"ח מאיר צדק
צעורב שאנו קורין קורצ"ל צע"ו
ומלא שיש לו אצבע ימירה חפק וממוך
כך היה רוצה לפרש שמעתמה דהכא
והלא אנשי כפר תמרמא אוכלין אותו
א"כ מכיין בהן שאינו מין עורב ולא
מייתי טעמא דיש לו זפק לאפוקי
מעורב דעורב נמי יש לו זפק אלא
מפרש טעמא דמיהו לאוכלין אותו
שרואין זו סימני טהרה שיש לו זפק
שהוא סימן טהרה וגם אינו דורס אכל
זה לא הולכך לפרש דפשיטא דכל עוף
הדורס טמא וממילא מייתי ראיה
מדאכלי ליה א"כ מכיין זו שאינו מין
עורב וקשה לפירוש הירוש' דלא
עורב יש לו אצבע ימירה חפק א"כ אין
קרקצנו נקלף ודורס ואי אפשר לומר
כן מדאמר רב נחמן עוף הבא צני
סימנין טהור והוא שיכיר עורב ועל
כרחק מד מהנך שני סימנין אינו דורס
דכל עוף הדורס טמא ומדאכא
לספוקי צעורב ש"מ דעורב אינו
דורס ואפשר דאיתו שאנו קורין
קורצ"ל שיש לו אצבע ימירה חפק
כמו כן אינו דורס והוי מיי"ט עופות
אכל אם נמצא רב שיהא רב כלומר
שמנויא הוצע דרך הפה א"כ עורב
ודאי כדאמר בחלק (פסחין ק): שהוא
משלשה שמשו צמינה ולקו ונעטרך
לדחוק ולפרש דה"ק צא צב' סימנין
טהור פירוש שאנו מואלין (ל) לשם שני
סימנין והשלישי אינו צא דלית ביה

היה בקי בהן. צפרס ועוניה וידוע מי קרוי פרס ועוניה: **עוף**
הבא בסימן אחד טהור. אם יודע שאין דומה להן ואין שמו פרס
ועוניה אכל אם שמו פרס חיישין שמה מינו הוא: **בסימן אחד**
טמא. שמה פרס ועוניה הם: **צב'**
מספק פרס ועוניה ומספק כל שאר
עופות טמאין דאית להו תלתא חוץ
מעורב: הרזיר. הוא אישטורני"ל:
מפני שיש לו זפק. ואין זה מאומן
שני סימנים שצעורב ומי"מ אין לו אלא
שנים ולרבי אליעזר מפני שרגיל לשכון
עם העורבים מחזיקו (ממנו וכדתינה
(ב) (בבבבבב) (צ"ק צב): רבי אליעזר אומר
לא על מנס זרזיר הולך אכל עורב
אלא מפני שהוא מינו: **סנויט.**
ארונגיל"ל: **עוף הבא בסימן אחד**
טהור. ואפילו אין בקי בהן ובשמותיהן
דלא חיישין דלמא פרס ועוניה הן
כדמפרש לקמיה דלא שכיחי בישוב
אלא במדברות: **והני מיני דלא דריס.**
כי משכיחן ביה סימן אחד מחזיקין
ליה צטורב כל כמה דלא חזיין ליה
דריס. ונראה לי שכל עוף הנותן רגלו
על האוכל כשהוא אוכלו ומחזיקו
כרגלו שלא יגוד ולא ינטל כולו אכל
פיו הוא דריסה וכן דרך העורבים
שגדלין צנמים שקורין קוא"ה: הא
דרב נחמן מאי. דלמך לעיל דבעינן
בקי ואי לא חיישין לפרס ועוניה:
מאי איכא. למאי ניוחש: **המסרע.**
אשגרטני"ל צע"ו: **הטרה מזורע.**
שהוא צפור האמור בצמורה: **מר זווערה**
מהני בני. להא דלאמימר ללישנא
קמא דלמימר דפסק הלכתא כרבי
אליעזר דאסר לית ליה דרב יהודה
דנכשר ליה לטהרת מצורע דהא
טהרות כמי"ט: הכי גרסינן היינו
דקטני **סנויט לננה** ולא גרסינן
שמחלקי צה. דלאו אדרב יהודה קאי
אלא אממני דקטני למינהו להציא
סנויט לננה: **לאפוקי דכסי.** הגדלות
והדרות צקירות הבתים ושחורות
הן: **פסיל** מין יונה הוא:
ופסול משום טורין. אם צא להציאו
משקיין צמורת טורין כדאמרינן

היה בקי בהן ובשמותיהן עוף הבא בסימן
אחד טהור לא היה בקי בהן ובשמותיהן
בסימן אחד טמא בשני סימנין טהור והוא
שיכיר עורב עורב ותו לא והתניא עורב זה
עורב למינו ר' אליעזר אומר להביא את
הזוריר אמרו לו לר' אליעזר והלא אנשי כפר
תמרמא אוכלים היו אוכלים אותו מפני
שיש להן זפק אמר להם אף הן עתידין ליתן
את הדין דבר אחר (ל) למינהו להביא סנונית
לבנה דברי ר"א אמרו לו והלא אנשי גליל
העליון אוכלים אותו מפני שקרקצנו נקלף
אמר להם אף הן עתידין ליתן את הדין אלא
עורב וכל מין עורב אמר אמימר "הלכתא
עוף הבא בסימן אחד טהור והוא דלא דריס
א"ל רב אשי לאמימר הא דרב נחמן מאי
א"ל (ל) לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי מאי
איכא משום פרס ועוניה ליתנהו בישוב אמר
רב יהודה עוף המסרע כשר לטהרת מצורע
וזו היא סנונית לבנה שנחלקו בה ר' אליעזר
וחכמים אמר אמימר בחיורא כרסה כולי
עלמא לא פליגי דשריא כי פליגי בדירוקא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כר"א
מר זווערה מתני הכי בדירוקא כרסה כולי
עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי בדחורא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כרבנן
דשרו בשלמא למ"ד בחיורא כרסה פליגי
היינו דקתני (ל) זו היא סנונית לבנה אלא למ"ד
בדירוקא פליגי (ל) מאי זו היא סנונית לבנה
לאפוקי דבתי דאוכמתי אמר רחבה אמר
רבי יהודה תסיל פסול משום תורין וכשר
משום בני יונה דאציפי ותורין של רחבה
כשרין משום תורין ופסולין משום בני יונה
מתבי רב דניאל בר רב קמינא (ל) כל העופות
פוסלין

השלישי צודאי ולא צדקנו אם הוא דורס או לאו ואם נכיר שאין זה
עורב אין לחוש שמה דורס הוא שאין עוף בשני סימנים דורס אלא
עורב ומינו צבד ואם היה דורס א"כ היה העוף טמא דכל עוף הדורס
פוסלין

טמא ועורב ומינו אינו שמכירו א"כ מה היה לו להיות אם היה לו שני סימני טהרה ושני סימני טומאה אלא אינו דורס ומי"מ לא נסתפקו
צמשה עשר עופות דהדרי כבולוהו תלתא סימנין כי נאמר דכולס דורסין והג' סימנים האחרים הוא שיש בהם ונפקא מינה לפי זה כפירוש
הקונטרס דהא דקמני כל שיש לו אצבע ימירה חפק וקרקצנו נקלף צדוע שהוא טהור דלרישא סמיך דכבר אשמועינן דכל עוף הדורס טמא
ולא כפירוש ר"ת ולא נחיר בג' סימנין הללו שום עוף עד שאינו דורס כי הנה דהרי כבולוהו ומינהו אין הלשון משמע כן דהא צב' סימנים משמע
צדקנו שאין לו יותר דומיא דצא בסימן אחד דכולה שמעתא דמשמע דכרוור לנו שאין לו אלא סימן אחד דאי מספקא לן א"כ הוי ספק עורב
ומשמע דלא בעינן שיכיר עורב כשצא בסימן אחד וא"ת דלעיל משמע דסימן רציעי לא הדר כבולוהו דליתיה אלא או צפרס או צעוניה ולרבי
אליעזר משכחת לה כולהו סימני טהרה צעורב ומינו לפי פשט ההלכה דמשמע דזפק וקורקצנו נקלף שהם סימן טהרה צורזיר וסנויט לננה
וצעורב צ' סימני טהרה האחרים וא"כ צעורב ומינו איכא ד' סימני טהרה וצממוך פסק הלכה כר' אליעזר ומשמע דהלכה כרבי מיא
לדאמר עוף הבא בסימן אחד טהור לפי שאינו דומה לגשר ואסיקנא לדידיה דחד לא משכחת לה אלא צפרס או צעוניה ואפילו לפירוש
הירוש' דלמך שעורב יש לו אצבע ימירה חפק מי"מ כיון דרבי אליעזר חשיב סנונית מין עורב וקורקצנו נקלף דקתני וממך נמי לא
דריס מדאכלי ליה אנשי גליל אלמא משכחת להו כולהו סימני טהרה צעורב ומינו ונראה לפרש דבהכי פליגי רבי אליעזר ורבנן דזפק
של זרזיר קטן הוא וקורקצנו של סנויט לא מצורא לקלפא צדיים ולא חשיב ליה רבי אליעזר זפק וקליפה: **והוא דלא דריס.** פירש
צקונטרס דמשכחת ביה סימן אחד מחזיקין ליה צטורב כל כמה דלא חזיין ליה דריס וקשה אמאי טהור שמה עורב הוא שיש לו שני
סימני טהרה ועוד דמשמע דאי הוה פרס ועוניה שכיחי בישוב הוה מספקא צהו ואמאי כיון דמחזיקין צהו דאינו דורס ונראה לי דהוא
דלא דריס כלומר באותו סימן אחד היינו דאין דורס (ל) דמו ליכא לספוקי אלא או צפרס או צעוניה ולא שכיחי בישוב אכל אם היה
דורס התנן (ל) עוף הדורס טמא: **אמר רחבה אמר רבי יהודה.** היינו רב יהודה סתמא ולפי שהיה רבו מוצהק קאמר רבי וי"מ דקאמר רבי
משום דספק ליה אי שמע מרבי יהודה תנא או מרב יהודה אמורא והיינו דלמך בעלמא (ל) דייק וגמר שמעתיה מפומיה דרביה כרחה
דפומצדימא דלמך רחבה א"ר יהודה הר הצית סטיו כפול היה ואין נראה דא"כ הוה ליה למימר דאפילו ספק דגברי גריס כדאמר לעיל
צפ"ק (דף יח): גבי רב יהודה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ועוד דכי מייתי התם ההוא דסטיו כפול היה ליה לאתויי נמי הך
דשמעתין אלא היינו דיוקא ידידיה ממה שהיה אומר צלשון רבו ולא היה רוצה לשנות הלשון אע"פ שהוא לשון משונה דקאמר סטיו כפול היה
סטיו לפניו מסטיו והוה ליה למימר אצטוויית היתה כדאמר צפ"ק דפסחים (דף יג): ושם: [וע"ש מוס' צ"ה יא: ד"ה אמר:]

(א) [צ"ל למינו]. (ב) [ועיובין
קב: וסימן. (ג) צ"ל מאי
סנויט. רש"י (ד) גיטין פו:
פחה פ"ט מ"ג. (ה) [צ"ל
מנינו]. (ו) [ולקמן פה].
(ז) כפ"ל טספ: כרגלי.
(ח) [ויקרא יד]. (ט) [שם].
(י) צ"ל פסול. (יא) צ"ל להם.
(יב) צ"ל דמי. (יג) [וע"ש
מוס' ציבנות פ: ד"ה כי
פליגי]. (יד) [לעיל גט].
(טו) [בכרות ג:].

הנהגות הב"ח
(א) גמ' היינו דקמני טמא
כליל ותיבטו וזו היא נחמק: